

CONSOLIDARE, RESTAURARE ȘI AMENAJARE LA TURNUL DE SUD-EST AL PALATULUI CULTURII IAȘI

Adrian Pușor

Istoricul Palatului

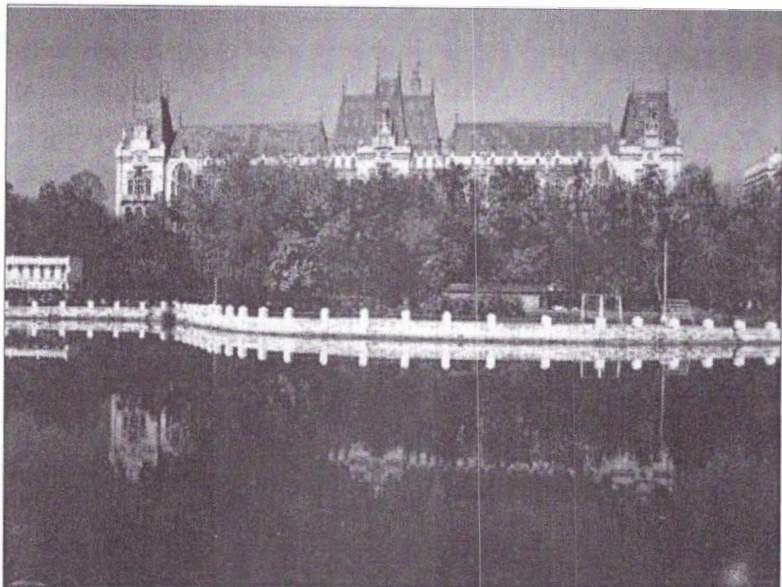

Istoricul acestei clădiri începe încă din anul 1433, dată care amintește de existența unei „Curți Domnești” la Iași, zidită pe vestigiile unor ziduri și fundații existente încă la acea vreme. Până în anul 1893, Curtea Domnească a fost refăcută de mai multe ori, datorită numeroaselor incendii.

Zidurile palatului amintesc de întâmplări petrecute sub domnia lui Aron Vodă, a lui Vasile Lupu și Dimitrie Cantemir, care a primit timp de trei zile în Curtea Domnească pe Împăratul Rusiei Petru cel Mare și pe Împărăteasa Ecaterina.

Construcția care există astăzi, cu destinația inițială de Palat al Justiției a fost începută în anul 1906 sub formă de anteproiect, iar în anul 1907 arhitectul Berindei elaborează planurile actualului Palat. Lucrările de amenajare au început în anul 1908 și au continuat până în 1911, când din lipsă de fonduri, lucrările au fost întrerupte cu toate intervențiile repetate ale arhitectului Berindei.

Regele însuși și-a exprimat dorința ca în 1913 să prezideze inaugurarea palatului restaurat, dar acest lucru nu a fost posibil. Izbucnirea războiului, apoi refugiul de la Iași au condus chiar la deteriorarea lui. Faptul s-a datorat utilizării clădirii neterminate, între 1916-1918, de către trupele rusești, iar apoi Palatul administrativ a fost transformat în spital de campanie. După depășirea crizei traversată de țară între 1918-1921, efect firesc al războiului, autoritățile alocă fondurile necesare terminării lucrărilor de la Palatul Administrativ.

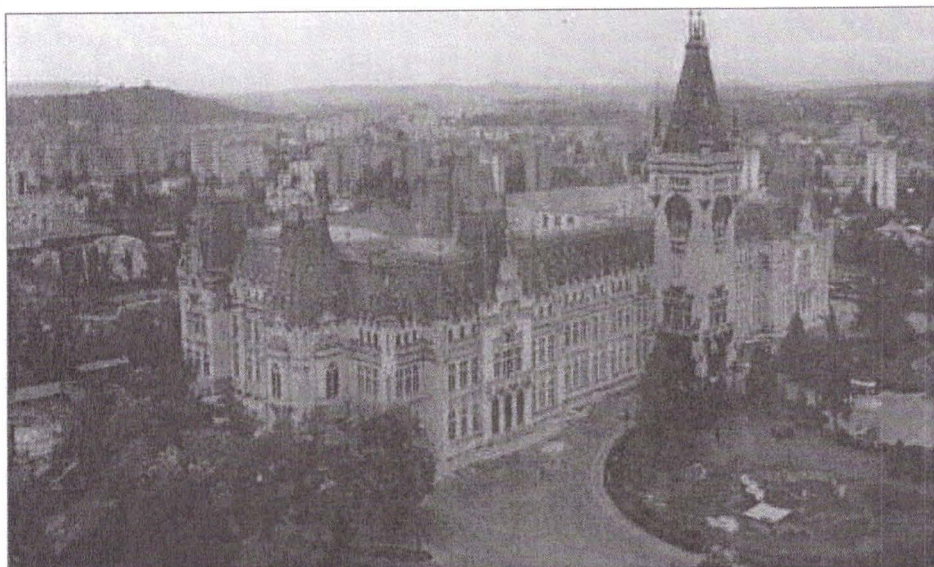
În ianuarie 1925 Ion D. Berindei se află la Iași pentru recepția provizorie a lucrării. Acesta era semnalul că s-a intrat pe ultima linie dreaptă.

În luna mai, ministrul justiției, G.G. Mărzescu a putut fi condus de Ion Berindei prin toate sălile Palatului. Instalațiile de apă, electricitate, ventilație și încălzire, precum și lucrările de zugrăveli, tapetări și parchetări erau practic terminate în toate sălile. În unele săli începuse chiar instalarea provizorie a mobilierului. Tot acum, Berindei a luat hotărârea privind strămutarea statuii lui Ștefan cel Mare spre stânga, cu câțiva metri, plasând-o în centrul bolții de la intrarea principală.

Berindei propune ca inaugurarea să se decaleze pentru 1 octombrie. Până atunci ar fi trebuit mutate în Palat arhivele și serviciile justiției. Astfel, partea din clădire destinată Prefecturii și Regionalei Căilor Ferate Iași nu era finalizată, inaugurarea referindu-se de fapt doar la zona centrală și la Palatul de Justiție.

Mult așteptata inaugurare s-a produs duminică 11 octombrie 1925, stârnind o vie emoție în orașul „vechilor zidiri”

Eforturile pentru continuarea lucrărilor la Palat au continuat. Sosit la Iași în mai 1927, Berindei declara că poate finaliza construcția cu condiția să i se pună la dispoziție fondurile necesare. Din nefericire în august 1928 și-a pierdut viața, nemaivând prilejul să-și vadă opera pe deplin încheiată.

Intervenții ulterioare asupra construcției

Începând cu 1967 pe baza proiectului elaborat de D.S.A.P.C. s-au realizat intervenții asupra construcției.

Astfel s-a înlocuit planșeul de lemn peste ultimul etaj cu un planșeu de beton armat rezolvându-se astfel pe lângă problema structurală și ecranarea de protecție antifoc între șarpanta din lemn și încăperi.

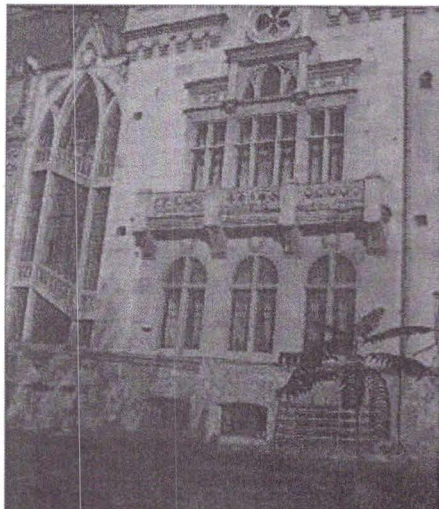
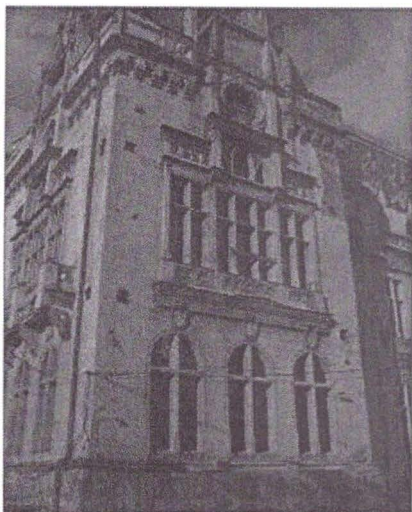
S-au executat intervenții de consolidare a șarpantei, reparații la învelitoare, transformarea centralei termice în punct termic și înlocuirea instalației termice interioare care funcționa cu abur de joasă presiune cu agent termic de apă caldă racordată la rețeaua de termoficare a orașului.

Din 1982, după un proiect elaborat de Institutul de Cercetare și Proiectare Iași s-au realizat lucrări de reparații și restaurare cu scop de a reface imaginea originală a Sălii Voievozilor. Astfel s-a executat un lambriu pe bază de ipsos în relief cu un desen în spiritul arhitecturii sălii, acoperit cu o vopsitorie în culoarea lemnului de stejar, asemănătoare soluției inițiale date de Henri Coandă în proiectul original.

De asemeni s-a realizat refacerea tapetului cu crini imperiali și a unor elemente ce vizează prin amplasament și proporții arhitectura pietrei; vor fi finisate în praf de piatră cu rosturi în culorile pietrei naturale, a bolților și a nervurilor cu

transpunerea în relief a elementelor decorative pictate (floaroane, rame, tablouri voievozi, colțare, etc.). Pardoseala din parchet s-a înlocuit cu plăci din marmură, într-un desen dictat de ritmul geometric al sălii.

Lucrările de consolidare, restaurare și amenajare la Turnul de Sud-Est al Palatului Culturii au început în anul 1994 și au fost realizate până la cota 0,00, având la bază soluțiile tehnice și detaliile de execuție din proiectul „Intervenție de urgență infrastructură, Zona Bibliotecii Gh.Asachi”.

Turnul de sud-est

Lucrările de intervenții pentru reabilitarea structurii de rezistență a turnului de Sud-Est al Palatului Culturii au constatat în următoarele:

- cămășuirea pereților din zidărie de cărămidă cu diafragme din beton clasa Bc20 armat cu oțel beton PC52 și OB37;
- cămășuirea pereților interiori din zidărie de cărămidă cu mortar M100-T armat;
- prevederea cu stâlpișori și centuri din beton clasa Bc20 armate cu oțel beton la pereții interiori;
- desfacerea locală a zidăriei puternic avariate și refacerea acestora cu cărămidă marca 100 și mortar marca M50z, cu asigurarea legăturilor în ștrepi de zidăria existentă;
- prevederea de buiandrugi din beton clasa Bc20 armat cu bare din oțel beton PC52 și OB37, cu înlocuirea profilelor metalice existente;
- reabilitarea zidăriei existente (șpaleti, parapeți, buiandrugi) prin injectarea fisurilor mici (fisuri până la 10 mm), prin reșeserea cu cărămizi a fisurilor mari (fisuri mai mari ca 10 mm);
- înlocuirea planșeelor existente cu planșee din beton armat;

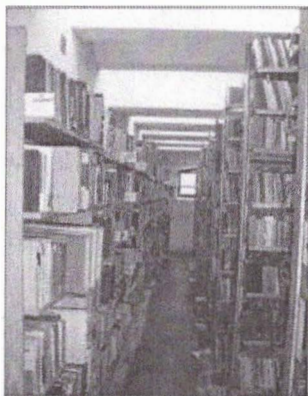
- prevederea unor centuri și stâlpișori dispuși pe înălțimea cornișei, pentru ancorarea turnului șarpantei și a elementelor decorative ale fațadelor, din beton clasa Bc20 armat cu oțel beton PC52 și OB37;

- înlocuirea ancadramentelor verticale din zidărie de cărămidă cu cărămidă cu elemente de beton armat;

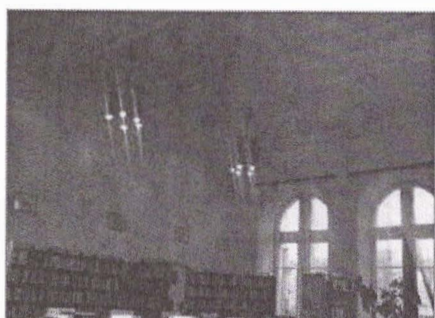
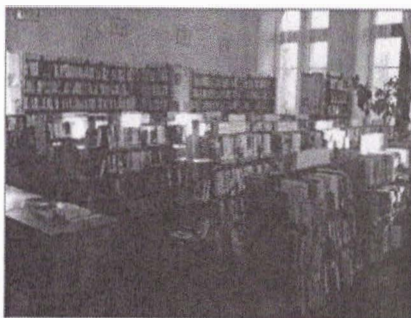
- plătuirea fundațiilor existente cu fundații noi sub diafragme de beton armat și cămășuieli de mortar, alcătuite din talpă și elevație, care să transmită la teren încărcările suplimentare din cămășuieli și să asigure ancorarea armăturilor verticale din cămășuieli și stâlpișori.

Fundațiile sunt din beton clasa Bc20 armat cu oțel beton PC52 și OB37.

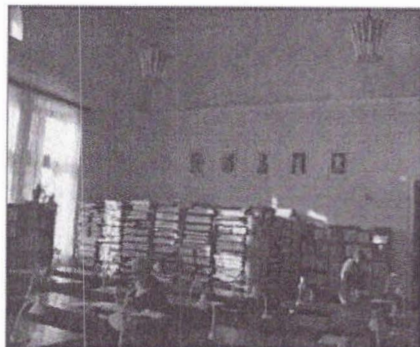
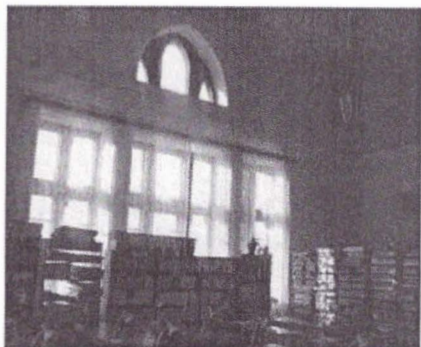
S-au prevăzut legăturile transversale la nivelul fundațiilor din beton armat.

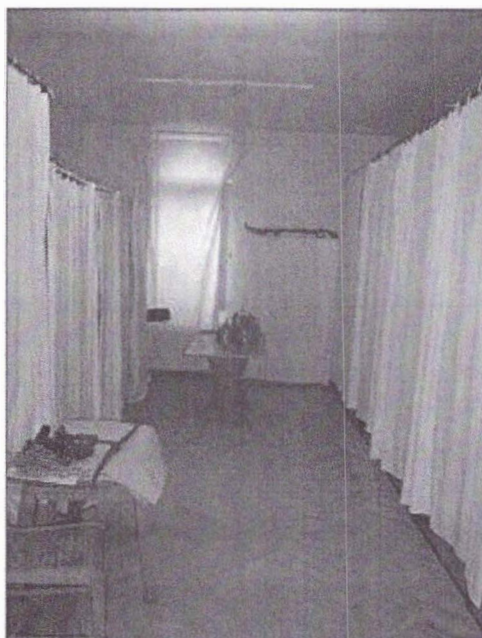
Demisol (depozit carte)

Parter (sala împrumut)

Etaj I (sala Periodice)

Etaj II (depozit etnografie)

Lucrările de intervenții pentru reabilitarea elementelor nestructurale a turnului de S-E al Palatului Culturii constau din următoarele:

- refacerea pardoselilor, tencuielilor și zugrăvelilor cu materiale durabile și de calitate, respectându-se tipul și natura celor inițiale;

- reabilitarea și înlocuirea elementelor degradante din lemn: tâmplarie, pardoseli;

- reabilitarea instalațiilor electrice și termice.

Lucrările s-au finalizat în anul 2000.

THE CONSOLIDATION, RESTAURATION AND IMPROVEMENT OF THE SOUTH – EAST TOWER OF THE CULTURE PALACE FROM IAȘI

SUMMARY

In this paper the author present some aspects regarding the works of consolidation, restauration and improvement of the South-East Tower of The Culture Palace from Iași.